

ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ

Новий формат публічної інформації

У розрізі останніх подій у країні немаловажним фактором є повернення довіри громадян до державних органів та органів місцевого самоврядування. А тому надзвичайно важливою є прозорість діяльності влади. Це стає можливим завдяки останнім змінам, які стосуються введення відповідальності за недотримання правил надання можливості доступу до публічної інформації. Тож давайте знайомитися з новаціями цих механізмів.

Тетяна МІХНО, юрист, магістр державного управління

ВИКОРИСТАНІ ДОКУМЕНТИ

КпАП — Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.84 р. № 8073-X.

КАС — Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV.

КК — Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III.

Закон № 2657 — Закон України «Про інформацію» від 02.10.92 р. № 2657-XII.

Закон № 2939 — Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI.

Закон № 1170 — Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інформацію» та Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 27.03.2014 р. № 1170-VII.

Закон № 3206 — Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 р. № 3206-VI.

ВЖИВАНІ СКОРОЧЕННЯ

Нмдг — неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Антикорупційна декларація — декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, подана в порядку, встановленому Законом.

Починаючи розмову про ті новації, яких зазнали норми діючого законодавства з питань дотримання та виконання вимог законів № 2657 та

№ 2939, в першу чергу, наголосимо на тому, що ці два закони не зазнали жодних змін!

Зверніть увагу, шановні: Закон № 1170 містить у своїй назві посилання на те, що були прийняті закони № 2657 та № 2939. Фактично ж ці закони вже діяли декілька років до прийняття Закону № 1170. Для довідки: роботу над проектом Закону № 1170 було розпочато ще у середині 2012 року, тобто одразу після прийняття Закону № 2939 та внесених змін до Закону № 2657. А сам Закон № 1170, який було опубліковано 18.04.2014 р. в газеті «Голос України», не містить жодних норм, які б вносили зміни до законів № 2657 та № 2939. Натомість він вносить зміни до багатьох інших нормативно-правових актів. І саме ці зміни покликані на те, щоб невиконання норм законів № 2657 та № 2939 стало неможливим та за порушення цих законів наставала певна юридична відповідальність. Саме про нові обов'язки та нові види відповідальності за порушення таких обов'язків ми і поговоримо далі.

ЗМІНИ ДО КПАП

У п. 1 Закону № 1170 зазначено, що до КпАП було внесено низку змін, які вже набули чинності, а тому давайте більш детально ознайомитися з тими змінами, що стосуються саме відповідальності. Так якщо у ст. 15, 164³ та 188³¹ КпАП змінилися деякі визначення понять, які застосовуються у цих нормах, то ст. 212³ КпАП стала містити у собі нові складі адміністративних правопорушень. Зверніть увагу на ці зміни!

Попередня редакція	Чинна редакція
<p>Стаття 212³. Порушення права на інформацію Неправомірною відмовою в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, у випадках, коли така інформація підлягає наданню на запит громадянина чи юридичної особи відповідно до законів України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про звернення громадян», «Про доступ до судових рішень» та «Про засади запобігання і протидії корупції», або на адвокатський запит, запит кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, її палати або члена відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти нмдг. Повторне протягом року вчинення порушення з числа передбачених частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'ятдесяти до вісімдесяти нмдг.</p>	<p>Стаття 212³. Порушення права на інформацію та права на звернення Неоприлюднення інформації, обов'язкове оприлюднення якої передбачено законами України «Про доступ до публічної інформації» та «Про засади запобігання і протидії корупції», — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти нмдг. Порушення Закону України «Про доступ до публічної інформації», а саме: необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом, ненадання відповіді на запит на інформацію, ненадання інформації, неправомірною відмовою в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання недостовірної інформації, — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти нмдг. Обмеження доступу до інформації або віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом, якщо це прямо заборонено законом, — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від шістдесяти до вісімдесяти нмдг. Неправомірною відмовою в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, у відповідь на адвокатський запит, запит кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, її палати або члена відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти нмдг. Ненадання доступу до судового рішення або матеріалів справи за заявою особи, а також інше порушення Закону України «Про доступ до судових рішень» — тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти нмдг. Незаконна відмова у прийнятті та розгляді звернення, інше порушення Закону України «Про звернення громадян» — тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти нмдг. Повторне протягом року вчинення будь-якого з порушень, передбачених частинами першою — шостою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від шістдесяти до вісімдесяти нмдг або громадські роботи на строк від двадцяти до тридцяти годин</p>

Отже, з наведених змін норми, що встановлює правила притягнення до адміністративної відповідальності за порушення права на інформацію та порушення права на звернення, стає зрозуміло, що, якщо раніше за порушення такого характеру передбачалося лише стягнення у вигляді штрафних санкцій, то на сьогодні до правопорушника, який попирає це право, може бути застосоване і таке покарання, як громадські роботи. Також посилено і міру мате-

ріальної відповідальності. Так, у попередній редакції шкала можливих штрафних санкцій становила від 25 до 50 нмдг і лише у разі повторного вчинення такого правопорушення могла сягнути відмітки у 80 нмдг. Сьогодні ж така шкала має такі межі: при вчиненні правопорушення вперше — від 25 до 80 нмдг та при повторному вчиненні цього правопорушення — від 60 до 80 нмдг або громадські роботи на строк від 20 до 30 годин.

ДОВІДКОВО

Поняття «громадські роботи» визначене у ст. 301 КпАП. Так, відповідно до ч. 1 цієї норми **громадські роботи полягають у виконанні особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, у вільний від роботи чи навчання час безоплатних суспільно корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування.**

При цьому відповідно до ч. 2 цієї норми громадські роботи призначаються районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судом (суддею) на строк від 20 до 60 годин (у випадку порушення вимог ст. 212³ КпАП — від 20 до 30 годин) і **відбуваються не більш як чотири години на день.**

Зверніть увагу: при призначенні такого виду стягнення, як громадські роботи, суд повинен враховувати особисті дані особи, яка притягається до відповідальності, адже відповідно до ч. 3 ст. 301 КпАП громадські роботи **не призначаються особам, визнаним інвалідами першої або другої групи, вагітним жінкам, жінкам старше 55 років та чоловікам старше 60 років.**

Зверніть увагу і на той факт, що посилено відповідальність не лише за ненадання інформації або ненадання можливості звернутися із запитом, а й за надання такої інформації, що за законом є службовою інформацією.

Так, відповідно до Закону № 1170 було змінено не лише редакцію ч. 1 ст. 212⁵ КпАП, а і її назву. Відтак ця норма встановлює відпо-

відальність не за порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших носіїв інформації, які містять **конфіденційну інформацію**, що є власністю держави, а за **порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію.**

Попередня редакція	Чинна редакція
Порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших носіїв інформації, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави, яке призвело до розголошення такої інформації, — тягне за собою накладення штрафу на громадян від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від шістдесяти до ста шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян	Порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідальної діяльності, у сфері оборони країни, що призвело до розголошення такої інформації, — тягне за собою накладення штрафу на громадян від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від шістдесяти до ста шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

Нагадаємо: відповідно до Закону № 2657 **конфіденційною** є інформація про фізичну особу,

а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів

владних повноважень. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом.

Щодо службової інформації, то нагадаємо: відповідно до ст. 9 Закону № 2939 до службової може належати така інформація:

1) що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішню службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень;

2) зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборо-

ни країни, яку не віднесено до державної таємниці.

Відповідно до ч. 2 ст. 9 цього Закону документам, що містять інформацію, яка становить службову інформацію, присвоюється гриф «Для службового користування». Доступ до таких документів надається відповідно до ч. 2 ст. 6 Закону № 2939.

Згідно з ч. 3 ст. 9 цього Закону перелік відомостей, що становлять службову інформацію, складається органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими суб'єктами владних повноважень, у тому числі на виконання делегованих повноважень. І цей перелік не може бути обмеженим у доступі.

Тобто зміни, яких зазнала норма ст. 212⁵ КпАП, фактично підтвердила вилучення з обігу такого поняття, як конфіденційна інформація. Це відбулося з огляду на те, що:

по-перше	було вилучено поняття права власності на інформацію як таке. І це логічно, адже право власності застосовується лише до речових (матеріальних) об'єктів, а для нематеріальних об'єктів, зокрема інформації, існують інші правові інститути регулювання
по-друге	конфіденційна інформація є поняттям зі сфери застосування приватного права й не може стосуватися суб'єктів владних повноважень, адже вони діють у публічній сфері, утримуються за рахунок платників податків, а відтак не повинні на власний розсуд обмежувати доступ до інформації, якою вони володіють

Отже, ми з вами стали свідками, як поняття конфіденційної інформації, що є власністю держави, змінилося поняттям службової інформації, і, звісно, змінилася й суть правопорушення, передбачена ст. 212⁵ КпАП.

Тут вважаємо за потрібне нагадати і про те, що відповідно до п. 2 розд. «Прикінцеві положення» Закону № 1170: «Гриф «Для службового користування» чи інші грифи, що передбачають обмеження доступу до документа або інформації в ньому, які були надані до набрання чинності Законом України «Про доступ до публічної інформації», крім грифів секретності, **втрачають чинність**, а відповідні документи підлягають розкриттю та наданню на запит, **через один рік після набрання чинності цим Законом**, якщо зазначені грифи не були переглянуті та підтверджені відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації.»

У зв'язку із набуттям чинності Законом № 1170

Кабінет Міністрів України відповідно до п. 3 розд. «Прикінцеві положення» цього Закону було зобов'язано:

1) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

— привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

— забезпечити прийняття нормативно-правових актів відповідно до цього Закону;

— забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом затвердити порядок обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, які містять службову інформацію, зібрану в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни.

ЗМІНИ ДО КК

Відповідно до п. 2 Закону № 1170 було внесе-

но зміни у визначенні категорії інформації і до КК. Так, змін з цього приводу зазнала ст. 330 КК.

Попередня редакція	Чинна редакція
<p>Стаття 330. Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка знаходиться у володінні держави</p> <p>1. Передача або збирання з метою передачі іноземним підприємствам, установам, організаціям або їх представникам економічних, науково-технічних або інших відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка знаходиться у володінні держави, особою, якій ці відомості були довірені або стали відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків, за відсутності ознак державної зради або шпигунства, — караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого</p>	<p>Стаття 330. Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни</p> <p>1. Передача або збирання з метою передачі іноземним підприємствам, установам, організаціям або їх представникам відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, особою, якій ці відомості були довірені або стали відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків, за відсутності ознак державної зради або шпигунства, — караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого</p>

Як бачимо, із цієї норми також виведено поняття конфіденційної інформації, що є власністю держави, та замінено поняттям службової інформації, зібраної у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни.

ЗМІНИ ДО КАС

Нагадаємо, що саме у ст. 17 КАС визначено юрисдикцію адміністративних судів щодо вирішення адміністративних справ. Так, у ч. 1 цієї статті зазначено, що юрисдикція адміністративних судів поширюється на правовідносини, які виникають у зв'язку із здійсненням суб'єктом владних повноважень владних управлінських функцій, а також у зв'язку з публічним формуванням суб'єкта владних повноважень шляхом виборів або референдуму.

А у ч. 2 цієї норми наведено перелік публічно-правових спорів, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів, зокрема, вона поширюється на:

1) спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності;

2) спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби;

3) спори між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень;

4) спори, що виникають з приводу укладання, виконання, припинення, скасування чи визнання нечинними адміністративних договорів;

5) спори за зверненням суб'єкта владних повноважень у випадках, встановлених Конституцією та законами України;

6) спори щодо правовідносин, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму.

Відтепер цей перелік розширено. Законом № 1170 внесено доповнення до цієї норми, і усі фізичні чи юридичні особи зможуть звернутися до адміністративного суду з приводу спорів з розпорядником публічної інформації щодо оскарження його рішень, дій чи бездіяльності **у частині доступу до публічної інформації**. Саме таке доповнення викладено у п. 7 ч. 2 ст. 17 КАС.

Заслугує на увагу і той факт, що за Законом № 1170 внесено зміни і до ст. 183² КАС, яка встановлює правила для розгляду спорів у скорочено-

му провадженні. А відтак скорочене провадження в адміністративних справах застосовується і щодо **оскарження бездіяльності суб'єкта владних повноважень або розпорядника інформації стосовно розгляду звернення або запиту на інформацію**. Це означає, що значно скорочується термін розгляду такої справи. За загальним правилом справи за правилами КАС розглядаються протягом двох місяців, а у скороченому провадженні — декілька днів.

У коментарях до Закону № 1170 неодноразово наголошувалося на тому, що після внесення змін до ст. 17 КАС не передбачено внесення відповідних змін до ст. 18 цього Кодексу, що визначає предметну підсудність адміністративних справ.

Тепер нагадаємо про те, що зазначено у ч. 5 ст. 18 КАС. Так, у цій нормі законодавець наголошує на тому, що у разі невизначеності цим Кодексом предметної підсудності адміністративної справи така справа розглядається місцевим адміністративним судом за вибором позивача. А відповідно до ч. 8 ст. 22 КАС, яка встановлює

правила передачі адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого, зазначено, що спори між адміністративними судами щодо підсудності не допускаються.

З наведеного можна зробити висновок, що адміністративні справи з приводу спорів із розпорядником публічної інформації щодо оскарження його рішень, дій чи бездіяльності у частині доступу до публічної інформації будуть розглядатися в порядку адміністративного судочинства, але саме тим адміністративним судом, до якого звернеться позивач.

ЗМІНИ ДО АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНУ

Начебто не так давно ми раділи тому факту, що нарешті на законодавчому рівні вирішено питання стосовно того, яким саме шляхом слід оприлюднювати інформацію, зазначену в антикорупційній декларації. І ось знову ця норма зазнала змін. Відповідно до п.п. 1 п. 54 Закону № 1170 було змінено редакцію ч. 2 ст. 12 Закону № 3206. Давайте розглянемо, на що саме впливають зміни у цій нормі.

Попередня редакція	Чинна редакція
2. Відомості, зазначені у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік Президента України, Голови Верховної Ради України, народних депутатів України, Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України, Голови та суддів Конституційного Суду України, Голови та суддів Верховного Суду України, голів та суддів вищих спеціалізованих судів України, Генерального прокурора України та його заступників, Голови Національного банку України, Голови Рахункової палати, Голови та членів Вищої ради юстиції, членів Центральної виборчої комісії, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Голови та членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, перших заступників та заступників міністрів, заступників міністрів — керівників апаратів, керівників інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим та їх заступників, членів колегіальних державних органів (комісій, рад), сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її утворення), районної, обласної ради та їх заступників, керівників виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад та їх заступників, секретаря сільської, селищної, міської ради підлягають оприлюдненню протягом 30 днів з дня їх подання шляхом розміщення на офіційних веб-сайтах або опублікування в офіційних друкованих виданнях	2. Відомості, зазначені у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік Президента України, Голови Верховної Ради України, народних депутатів України, Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України, Голови та суддів Конституційного Суду України, Голови та суддів Верховного Суду України, голів та суддів вищих спеціалізованих судів України, Генерального прокурора України та його заступників, Голови Національного банку України, Голови Рахункової палати, Голови та членів Вищої ради юстиції, членів Центральної виборчої комісії, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Голови та членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, перших заступників та заступників міністрів, заступників міністрів — керівників апаратів, керівників інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим та їх заступників, членів колегіальних державних органів (комісій, рад), сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її утворення), районної, обласної ради та їх заступників, керівників виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад та їх заступників, секретаря сільської, селищної, міської ради, підлягають оприлюдненню протягом 30 днів з дня їх подання на офіційному веб-сайті відповідного державного органу чи органу

відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування. Відповідні відомості, розміщені на офіційних веб-сайтах державних органів та органів місцевого самоврядування, оприлюднюються на термін не менше одного року.

(частина друга статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.05.2013 р. № 224-VII)

Відомості щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України, а також реєстрації місця проживання, дати народження декларанта, місцезнаходження об'єктів, які наводяться в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, є інформацією з обмеженим доступом та оприлюдненню не підлягають

місцевого самоврядування на строк не менше одного року. У разі відсутності офіційного веб-сайту такі відомості оприлюднюються шляхом опублікування в офіційних друкованих виданнях відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування протягом 30 днів з дня подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. Оприлюдненню підлягають усі відомості, зазначені в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, крім відомостей, що віднесені цим Законом до інформації з обмеженим доступом.

Відомості щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України, а також **щодо місця проживання та реєстрації декларанта**, місцезнаходження об'єктів, які наводяться в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, є інформацією з обмеженим доступом та оприлюдненню не підлягають

Зверніть увагу: якщо перелік посадовців, відомості яких, зазначені у декларації, підлягають оприлюдненню, не змінився, то механізм такого оприлюднення дещо змінено.

Раніше можна було оприлюднювати відомості, зазначені в антикорупційній декларації або у засобах масової інформації чи на сайті, тобто законодавство допускало альтернативний вибір засобу, у якому може відбуватися опублікування. А от починаючи з 19.04.2014 р. опублікування відомостей, зазначених у антикорупційній декларації, допускається на сторінках офіційних друкованих видань відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування лише у разі відсутності офіційного веб-сайту відповідного державного органу чи органу місцевого самоврядування, в якому обіймає посаду особа, відомості якої, зазначені у декларації, підлягають опублікуванню. Тобто альтернативи оприлюднення або у засобах масової інформації, або на сайті більше не існує!

Зверніть увагу! Антикорупційні декларації, що не були оприлюднені до 19.04.2014 р., повинні бути оприлюднені вже за новим порядком, а саме на офіційному веб-сайті відповідного державно-

го органу чи органу місцевого самоврядування. І лише у тому випадку, коли такий відсутній, опублікування може відбуватися у друкованих виданнях цих державних органів та органів місцевого самоврядування.

Також необхідно враховувати той факт, що зміни відбулися і в переліку інформації, що носить характер інформації з обмеженим доступом і не підлягає оприлюдненню. Так, якщо раніше до неї належала лише інформація стосовно місця реєстрації, то тепер до неї належить і інформація стосовно адреси, де особа мешкає. Тобто законодавець визнає той факт, що місце реєстрації не завжди є місцем фактичного мешкання декларанта, і подбав про збереження конфіденційності інформації стосовно місця мешкання, тим самим убезпечивши її від розголошення.

Не менш важливими є і зміни, яких зазнала ст. 16 Закону № 3206, що встановлює вимоги щодо прозорості інформації. Так, відповідно до внесених Законом № 1170 змін відтепер **не може** бути віднесена до інформації з обмеженим доступом інформація про розміри, види благодійної та іншої допомоги, що надається фізичним та юридичним особам чи одержу-

ється від них особами, не лише зазначеними в п. 1 ч. 1 ст. 4 цього Закону, а й **державними органами або органами місцевого самоврядування**.

Унаслідок змін, внесених Законом № 1170 до п. 2 ч. 2 ст. 16 Закону № 3206, слід пам'ятати і про те, що до інформації з обмеженим доступом не може бути віднесена й інформація про **види оплати праці та будь-яких інших виплат з бюджету особам**, зазначеним у п. 1 ч. 1 ст. 4 цього Закону, а також одержані цими особами за правочинами, які підлягають обов'язковій державній реєстрації, дарунки (пожертви).

Не меншої уваги потребує і вивчення тих змін, що зазнала ст. 18 Закону № 3206. Так, відповідно до внесених змін до ч. 3 цієї статті законопроекти та проекти інших нормативно-правових актів, що передбачають надання пільг, переваг окремим суб'єктам господарювання, а також делегування повноважень органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування, з метою їх громадського обговорення розміщуються на офіційних веб-сайтах органів державної влади, органів місцевого самоврядування невідкладно, **але не пізніше ніж за 20 робочих днів до дня їх розгляду з метою прийняття**. Нагадаємо: раніше не було чітко відображено кінцевого терміну, протягом якого слід оприлюднити законопроекти та проекти інших нормативно-правових актів, що передбачають надання пільг, переваг окремим суб'єктам господарювання, а також делегування повноважень органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування для можливості взяти участь у їх обговоренні. Тепер же, як бачите, такий термін визначено. Більше того, з прийняттям змін до ст. 212³ КпАП (про що ми згадували на початку цієї статті) встановлено відповідальність за порушення цього терміну. Тобто вимога, що міститься у ст. 18 Закону № 3206, перестала носити суто декларативний характер. Тепер за її порушення є всі шанси бути притягнутими до адміністративної відповідальності. Зверніть

увагу і на той факт, що за загальним правилом притягнення до відповідальності за невиконання будь-якого обов'язку не звільняє від його виконання в подальшому.

Крім того, нагадаємо: відповідно до ч. 4 ст. 21 Закону № 3206 у випадку притягнення особи до відповідальності за корупційне правопорушення Міністерство юстиції України забезпечує оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті відомостей з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, протягом трьох робочих днів після їх внесення до реєстру. Відкритими для безоплатного цілодобового доступу є такі відомості про особу, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові;
- 2) місце роботи, посада на час вчинення корупційного правопорушення;
- 3) склад корупційного правопорушення;
- 4) вид покарання (стягнення);
- 5) спосіб вчинення дисциплінарного проступку;
- 6) вид дисциплінарного стягнення.

Законом № 1170 було внесено доповнення до цієї норми та встановлено, що **зазначені відомості не належать до конфіденційної інформації про особу та не можуть бути обмежені в доступі**. Отже, тим самим було вирішено спір стосовно того, чи можна розголошувати персональні дані про особу без її згоди. Тож у випадку притягнення до відповідальності за корупційне правопорушення можливість розголошення такої інформації тепер надана Законом.

СТОСОВНО ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Окремо слід звернути увагу на ті вимоги, що встановлені стосовно оприлюднення інформації. Так, найбільш значущі з тих, що Законом № 1170 були внесені до нормативно-правових актів, ми зазначимо у таблиці нижче. При цьому наведемо ці зміни у порівнянні з попередньою редакцією:

**ЗНАННЯ ЗАКОНІВ —
ЗАПОРУКА ВІРНИХ РІШЕНЬ!**

ДЕРЖСЛУЖБОВЕЦЬ

Попередня редакція	Чинна редакція
ч. 2 ст. 3 Закону України «Про міліцію» від 20.12.90 р. № 565-XII	
Діяльність міліції є гласною. Вона інформує органи влади і управління, трудові колективи, громадські організації, населення і засоби масової інформації про свою діяльність, стан громадського порядку та заходи щодо його зміцнення. За погодженням з міліцією засоби масової інформації можуть акредитувати своїх журналістів при її органах. Не підлягають розголошенню відомості, що становлять державну або службову таємницю	Діяльність міліції є гласною. Вона інформує органи влади і управління, трудові колективи, громадські організації, населення і засоби масової інформації про свою діяльність, стан громадського порядку та заходи щодо його зміцнення. Міліція оприлюднює інформацію та надає інформацію на запити відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». При органах міліції може проводитися акредитація представників засобів масової інформації, журналістів відповідно до закону. Не підлягають розголошенню відомості, що становлять інформацію з обмеженим доступом, крім випадків, передбачених законом
речення 3 ч. 3 ст. 23 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.91 р. № 959-XII	
Кожний суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності має право на безпосереднє одержання інформації від державних органів, які на вимогу суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності зобов'язані на оплатній основі оперативно надавати їм повні офіційні тексти нормативних актів	Кожний суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності має право на безпосереднє одержання інформації у суб'єктів владних повноважень відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ч. 8 ст. 23 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.91 р. № 959-XII	
Органи державного управління, юридичні, фізичні особи та інші суб'єкти господарської діяльності, яким було надано інформацію, що становить комерційну таємницю суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, не мають права розпорядження такою інформацією без дозволу відповідних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності і несуть за це відповідальність згідно з цим та іншими законами України	Органи державного управління, юридичні, фізичні особи та інші суб'єкти господарської діяльності, яким було надано інформацію, що становить комерційну таємницю суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, не мають права розголошувати, передавати таку інформацію без дозволу відповідних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, крім випадків, передбачених законом, і несуть відповідальність за порушення визначених цією частиною вимог згідно з цим та іншими законами України
п. 5 ст. 6 Закону України «Про прокуратуру» від 05.11.91 р. № 1789-XII	
діють гласно, інформують державні органи влади, громадськість про стан законності та заходи щодо її зміцнення	діють гласно, інформують державні органи влади, громадськість про стан законності та заходи щодо її зміцнення, оприлюднюють та надають інформацію за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ст. 7 Закону України «Про Службу безпеки України» від 25.03.92 р. № 2229-XII	
Громадськість України через засоби масової інформації та в інших формах у визначеному законодавством порядку інформується про діяльність Служби безпеки України. Забороняється встановлювати обмеження на інформацію щодо загального бюджету	Служба безпеки України інформує про свою діяльність через засоби масової інформації, шляхом надання відповідей на запити на доступ до публічної інформації та в інших формах у визначеному законодавством порядку.

Служби безпеки України, її компетенції та основних напрямів діяльності, а також випадків протиправних дій органів і співробітників Служби безпеки України. Не підлягають розголошенню відомості, що становлять державну, військову, службову та комерційну таємницю, а також інформація конфіденційного характеру, розголошення якої може завдати шкоди національній безпеці України, честі і гідності особи або порушити її законні права, крім випадків, передбачених законодавством в інтересах правосуддя	Забороняється встановлювати обмеження на інформацію щодо загального бюджету Служби безпеки України, її компетенції та основних напрямів діяльності, а також випадків протиправних дій органів і співробітників Служби безпеки України. Не підлягає розголошенню інформація з обмеженим доступом, крім випадків, передбачених законами України
Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.93 р. № 3659-XII	
Стаття 2. Підконтрольність та підзвітність Антимонопольного комітету України Антимонопольний комітет України підконтрольний Президенту України та підзвітний Верховній Раді України. Антимонопольний комітет України щорічно подає Верховній Раді України звіт про свою діяльність	Стаття 2. Підконтрольність, підзвітність та відкритість діяльності Антимонопольного комітету України Антимонопольний комітет України підконтрольний Президенту України та підзвітний Верховній Раді України. Антимонопольний комітет України щорічно подає Верховній Раді України звіт про свою діяльність. Антимонопольний комітет України оприлюднює інформацію та надає інформацію на запити відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ст. 311 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.96 р. № 422/96-ВР	
Такої норми не існувало	Конституційний Суд України оприлюднює та надає інформацію за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». Оприлюднення та надання інформації за запитом, адресованими Конституційному Суду України, забезпечується Секретаріатом Конституційного Суду України
ч. 4 ст. 7 Закону України «Про приватизацію державного майна» від 04.03.92 р. № 2163-XII	
Такої норми не існувало	Державні органи приватизації оприлюднюють та надають інформацію за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ч. 16 ст. 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. № 280/97-ВР	
Сесії ради проводяться гласно. У разі необхідності рада може прийняти рішення про проведення закритого пленарного засідання	Сесії ради проводяться гласно із забезпеченням права кожного бути присутнім на них, крім випадків, передбачених законодавством. Порядок доступу до засідань визначається радою відповідно до закону. Протоколи сесії ради є відкритими та оприлюднюються і надаються на запит відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ч. 10 ст. 47 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. № 280/97-ВР	
За результатами вивчення і розгляду питань постійні комісії готують висновки і рекомендації. Висновки і рекомендації постійної комісії	За результатами вивчення і розгляду питань постійні комісії готують висновки і рекомендації. Висновки і рекомендації постійної комісії

приймаються більшістю голосів від загального складу комісії і підписуються головою комісії, а в разі його відсутності — заступником голови або секретарем комісії. Протоколи засідань комісії підписуються головою і секретарем комісії	приймаються більшістю голосів від загального складу комісії і підписуються головою комісії, а в разі його відсутності — заступником голови або секретарем комісії. Протоколи засідань комісії підписуються головою і секретарем комісії. Висновки і рекомендації постійної комісії, протоколи її засідань є відкритими та оприлюднюються і надаються на запит відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ч. 3 ст. 50 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. № 280/97-ВР	
4) організує підготовку сесій ради, питань, що вносяться на розгляд ради	4) організує підготовку сесій ради, питань, що вносяться на розгляд ради, забезпечує оприлюднення проектів рішень ради відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» та інших законів
5) забезпечує своєчасне доведення рішень ради до виконавців і населення, організує контроль за їх виконанням, забезпечує офіційне оприлюднення рішень ради, які відповідно до закону є регуляторними актами, а також документів, підготовлених у процесі здійснення радою регуляторної діяльності, та інформації про здійснення радою регуляторної діяльності	5) забезпечує своєчасне доведення рішень ради до виконавців і населення, організує контроль за їх виконанням, забезпечує оприлюднення рішень ради відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», забезпечує офіційне оприлюднення рішень ради, які відповідно до закону є регуляторними актами, а також документів, підготовлених у процесі здійснення радою регуляторної діяльності, та інформації про здійснення радою регуляторної діяльності
ч. 6 ст. 55 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. № 280/97-ВР	
13) забезпечує роботу по розгляду звернень громадян; веде особистий прийом громадян	13) забезпечує роботу по розгляду звернень громадян та доступу до публічної інформації ; веде особистий прийом громадян
17) звітує перед радою про свою діяльність не менше одного разу на рік, у тому числі про здійснення державної регуляторної політики відповідно виконавчим апаратом районної, обласної ради, районної у місті ради, а на вимогу не менш як третини депутатів — у визначений радою термін	17) звітує перед радою про свою діяльність не менше одного разу на рік, у тому числі про виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації», здійснення державної регуляторної політики відповідно виконавчим апаратом районної, обласної ради, районної у місті ради, а на вимогу не менш як третини депутатів — у визначений радою термін
ч. 5 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. № 280/97-ВР	
Рішення ради нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо радою не встановлено більш пізній строк введення цих рішень у дію	Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо органом чи посадовою особою не встановлено пізніший строк введення цих актів у дію
ч. 11 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. № 280/97-ВР	
Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування доводяться до відома населення. На вимогу громадян їм може бути видана копія відповідних актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування	Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування підлягають обов'язковому оприлюдненню та наданню за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». Проекти актів органів місцевого

	<p>самоврядування оприлюднюються в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації», крім випадків виникнення надзвичайних ситуацій та інших невідкладних випадків, передбачених законом, коли такі проекти актів оприлюднюються негайно після їх підготовки. В актах та проектах актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування не може бути обмежено доступ до інформації про витрати чи інше розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним чи комунальним майном, у тому числі про умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримують ці кошти або майно, а також до іншої інформації, обмеження доступу до якої заборонено законом</p>
<p>ч. 4 — 6 ст. 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.99 р. № 586-XIV</p>	
<p>4. Акти місцевих державних адміністрацій ненормативного характеру, прийняті в межах їх повноважень, набирають чинності з моменту їх прийняття, якщо самими актами не встановлено пізніший термін введення їх у дію. Ці акти доводяться до їх виконавців, а при потребі — оприлюднюються.</p> <p>5. Нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій підлягають державній реєстрації у відповідних органах юстиції в установленому органом порядку і набирають чинності з моменту їх реєстрації, якщо самими актами не встановлено пізніший термін введення їх у дію.</p> <p>6. Нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій, які стосуються прав та обов'язків громадян або мають загальний характер, підлягають оприлюдненню і набирають чинності з моменту їх оприлюднення, якщо самими актами не встановлено пізніший термін введення їх у дію</p>	<p>4. Проекти нормативно-правових актів місцевих державних адміністрацій виносяться на громадське обговорення шляхом оприлюднення в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації», крім випадків виникнення надзвичайних ситуацій та інших невідкладних випадків, передбачених законом, коли такі проекти актів оприлюднюються негайно після їх підготовки.</p> <p>5. Акти місцевих державних адміністрацій індивідуальної дії, прийняті в межах їх повноважень, набирають чинності з моменту їх прийняття, якщо самими актами не встановлено пізніший строк введення їх у дію. Ці акти доводяться до їх виконавців, а також обов'язково оприлюднюються, крім внутрішньоорганізаційних актів.</p> <p>6. Нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій підлягають державній реєстрації у відповідних органах юстиції в установленому порядку і набирають чинності після реєстрації з моменту їх оприлюднення, якщо самими актами не встановлено пізніший строк введення їх у дію.</p> <p>7. Визначені в цій статті акти місцевих державних адміністрацій підлягають обов'язковому оприлюдненню в порядку, установленому Законом України «Про доступ до публічної інформації»</p>
<p>ст. 6 Закону України «Про державну таємницю» від 21.01.94 р. № 3855-XII</p>	
<p>Стаття 6. Здійснення права власності на секретну інформацію та її матеріальні носії Власник секретної інформації або її матеріальних носіїв здійснює своє право власності з урахуванням обмежень, установлених в інтересах національної безпеки України відповідно до цього Закону.</p>	<p>Стаття 6. Реалізація прав на секретну інформацію та її матеріальні носії Володілець секретної інформації або власник матеріальних носіїв такої інформації реалізує свої права з урахуванням обмежень, установлених в інтересах національної безпеки України відповідно до цього Закону.</p>

<p>Якщо обмеження права власності на секретну інформацію або її матеріальні носії завдають шкоди їх власнику, відшкодування здійснюється за рахунок держави у порядку та розмірах, що визначаються у договорі між власником такої інформації або її матеріальних носіїв і державним органом (органами), якому державним експертом з питань таємниць надається право приймати рішення щодо суб'єктів, які матимуть доступ до цієї інформації та її матеріальних носіїв. Зазначеним договором також визначаються порядок та умови охорони державної таємниці, включаючи режим секретності під час користування і розпорядження секретною інформацією та її матеріальними носіями, обумовлюється згода власника цієї інформації та її матеріальних носіїв на здійснення права власності з урахуванням обмежень, встановлених відповідно до цього Закону, взяття власником на себе зобов'язання щодо збереження державної таємниці та ознайомлення його з мірою відповідальності за порушення законодавства про державну таємницю.</p> <p>Якщо власник секретної інформації або її матеріальних носіїв відмовляється від укладення договору чи порушує його, за рішенням суду ця інформація або її матеріальні носії можуть бути вилучені у власність держави за умови попереднього і повного відшкодування власникові їх вартості</p>	<p>Якщо внаслідок обмеження прав на секретну інформацію або її матеріальні носії заподіюється шкода особі, якій належать такі права, відшкодування здійснюється за рахунок держави в порядку та розмірах, що визначаються в договорі між такою особою і державним органом (органами), якому (яким) державним експертом з питань таємниць надається право приймати рішення щодо суб'єктів, які мають доступ до цієї інформації та її матеріальних носіїв. Зазначеним договором також визначаються порядок та умови охорони державної таємниці, зокрема режим секретності під час користування і розпорядження секретною інформацією та її матеріальними носіями, обумовлюється згода особи на реалізацію прав щодо інформації або її матеріальних носіїв з урахуванням обмежень, установлених відповідно до цього Закону, взяття особою на себе зобов'язання щодо збереження державної таємниці та ознайомлення її з мірою відповідальності за порушення законодавства про державну таємницю.</p> <p>Якщо особа, якій належать права на секретну інформацію або її матеріальні носії, відмовляється від укладення договору чи порушує його, за рішенням суду ця інформація або її матеріальні носії можуть бути вилучені за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості особі, якій належали відповідні права</p>
ч. 2 ст. 8 Закону України «Про державну таємницю» від 21.01.94 р. № 3855-XII	
<p>Конкретні відомості можуть бути віднесені до державної таємниці за ступенями секретності «особливої важливості», «цілком таємно» та «таємно» лише за умови, що вони належать до категорій, зазначених у частині першій цієї статті, і їх розголошення завдаватиме шкоди інтересам національної безпеки України</p>	<p>Конкретні відомості можуть бути віднесені до державної таємниці за ступенями секретності «особливої важливості», «цілком таємно» та «таємно» лише за умови, що вони належать до категорій, зазначених у частині першій цієї статті, і їх розголошення завдаватиме шкоди інтересам національної безпеки України та з дотриманням вимог статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»</p>
ч. 4 ст. 8 Закону України «Про державну таємницю» від 21.01.94 р. № 3855-XII	
<p>Не відноситься до державної таємниці інформація: про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту; про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, які сталися або можуть статися і загрожують безпеці громадян; про стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включаючи харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення, а також про соціально-демографічні показники, стан правопорядку, освіти і культури населення; про факти порушень прав і свобод людини і громадянина;</p>	<p>Не відноситься до державної таємниці інформація: про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, про вплив товару (роботи, послуги) на життя та здоров'я людини; про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, які сталися або можуть статися і загрожують безпеці громадян; про стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включаючи харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення, а також про соціально-демографічні показники, стан правопорядку, освіти і культури населення; про факти порушень прав і свобод людини і громадянина;</p>

про незаконні дії державних органів, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб; інша інформація, яка відповідно до законів та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, не може бути засекречена	про незаконні дії державних органів, органів місцевого самоврядування та їх посадових і службових осіб; інша інформація, доступ до якої відповідно до законів та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, не може бути обмежено; про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, про вплив товару (роботи, послуги) на життя та здоров'я людини
ч. 4 ст. 13 Закону України «Про державну таємницю» від 21.01.94 р. № 3855-XII	
Такої норми не було	Установлення строку дії рішення про віднесення інформації до державної таємниці, прийняття рішення про його продовження здійснюються з дотриманням вимог статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ч. 1 ст. 15 Закону України «Про державну таємницю» від 21.01.94 р. № 3855-XII	
Засекречування матеріальних носіїв інформації здійснюється шляхом надання на підставі Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (розгорнутих переліків відомостей, що становлять державну таємницю), відповідному документу, виробу або іншому матеріальному носію інформації грифа секретності посадовою особою, яка готує або створює документ, виріб або інший матеріальний носій інформації	Засекречування матеріальних носіїв інформації здійснюється шляхом надання на підставі Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (розгорнутих переліків відомостей, що становлять державну таємницю), відповідному документу, виробу або іншому матеріальному носію інформації грифа секретності посадовою особою, яка готує або створює документ, виріб або інший матеріальний носій інформації. Засекречування документів здійснюється лише в частині відомостей, що становлять державну таємницю. У разі подання запиту на документ, частина якого засекречена, доступ до такого документа забезпечується в частині, що не засекречена
ст. 39 Закону України «Про державну таємницю» від 21.01.94 р. № 3855-XII	
Посадові особи та громадяни, винні у: розголошенні державної таємниці; втраті документів та інших матеріальних носіїв секретної інформації; недодержанні встановленого законодавством порядку передачі державної таємниці іншій державі чи міжнародній організації; засекречуванні інформації, зазначеної у частинах третій і четвертій статті 8 цього Закону; навмисному невіднесенні до державної таємниці інформації, розголошення якої може завдати шкоди інтересам національної безпеки України, а також необґрунтованому заниженні ступеня секретності або необґрунтованому розсекречуванні секретної інформації; безпідставному засекречуванні інформації; наданні грифа секретності матеріальним носіям конфіденційної або іншої таємної інформації, яка не становить державної таємниці, або	Посадові особи та громадяни, винні у: розголошенні державної таємниці; втраті документів та інших матеріальних носіїв секретної інформації; недодержанні встановленого законодавством порядку передачі державної таємниці іншій державі чи міжнародній організації; засекречуванні інформації, зазначеної у частинах третій і четвертій статті 8 цього Закону; навмисному невіднесенні до державної таємниці інформації, розголошення якої може завдати шкоди інтересам національної безпеки України, а також необґрунтованому заниженні ступеня секретності або необґрунтованому розсекречуванні секретної інформації; безпідставному засекречуванні інформації, у тому числі з порушенням вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»; наданні грифа секретності матеріальним

<p>ненаданні грифа секретності матеріальним носіям інформації, що становить державну таємницю, а також безпідставному скасуванні чи зниженні грифа секретності матеріальних носіїв секретної інформації;</p> <p>порушенні встановленого законодавством порядку надання допуску та доступу до державної таємниці;</p> <p>порушенні встановленого законодавством режиму секретності та невиконанні обов'язків щодо збереження державної таємниці;</p> <p>невжитті заходів щодо забезпечення охорони державної таємниці та незабезпеченні контролю за охороною державної таємниці;</p> <p>провадженні діяльності, пов'язаної з державною таємницею, без одержання в установленому порядку спеціального дозволу на провадження такої діяльності, а також розміщенні державних замовлень на виконання робіт, доведенні мобілізаційних завдань, пов'язаних з державною таємницею, в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, організаціях, яким не надано спеціального дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею;</p> <p>недодержанні вимог законодавства щодо забезпечення охорони державної таємниці під час здійснення міжнародного співробітництва, прийому іноземних делегацій, груп, окремих іноземців та осіб без громадянства і проведення роботи з ними;</p> <p>невиконанні норм і вимог технічного захисту секретної інформації, внаслідок чого виникає реальна загроза порушення цілісності цієї інформації або просочування її технічними каналами, —</p> <p>несуть дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність згідно із законом</p>	<p>носіям інформації, яка не становить державної таємниці, або ненаданні грифа секретності матеріальним носіям інформації, що становить державну таємницю, а також безпідставному скасуванні чи зниженні грифа секретності матеріальних носіїв секретної інформації;</p> <p>порушенні встановленого законодавством порядку надання допуску та доступу до державної таємниці;</p> <p>порушенні встановленого законодавством режиму секретності та невиконанні обов'язків щодо збереження державної таємниці;</p> <p>невжитті заходів щодо забезпечення охорони державної таємниці та незабезпеченні контролю за охороною державної таємниці;</p> <p>провадженні діяльності, пов'язаної з державною таємницею, без одержання в установленому порядку спеціального дозволу на провадження такої діяльності, а також розміщенні державних замовлень на виконання робіт, доведенні мобілізаційних завдань, пов'язаних з державною таємницею, в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, організаціях, яким не надано спеціального дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею;</p> <p>недодержанні вимог законодавства щодо забезпечення охорони державної таємниці під час здійснення міжнародного співробітництва, прийому іноземних делегацій, груп, окремих іноземців та осіб без громадянства і проведення роботи з ними;</p> <p>невиконанні норм і вимог технічного захисту секретної інформації, внаслідок чого виникає реальна загроза порушення цілісності цієї інформації або просочування її технічними каналами, —</p> <p>несуть дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність згідно із законом</p>
<p>ст. 5 Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI</p>	
<p>1. Об'єктами захисту є персональні дані.</p> <p>2. Персональні дані, крім знеособлених персональних даних, за режимом доступу є інформацією з обмеженим доступом</p>	<p>1. Об'єктами захисту є персональні дані.</p> <p>2. Персональні дані можуть бути віднесені до конфіденційної інформації про особу законом або відповідною особою. Не є конфіденційною інформацією персональні дані, що стосуються здійснення особою, яка займає посаду, пов'язану з виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування, посадових або службових повноважень.</p> <p>3. Персональні дані, зазначені у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, оформленій за формою і в порядку, встановленими Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», не належать</p>

	до інформації з обмеженим доступом, крім відомостей, визначених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції». Не належить до інформації з обмеженим доступом інформація про отримання у будь-якій формі фізичною особою бюджетних коштів, державного чи комунального майна, крім випадків, передбачених статтею 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації». Законом може бути заборонено віднесення інших відомостей, що є персональними даними, до інформації з обмеженим доступом
ч. 1 ст. 16 Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. № 2297-VI	
Порядок доступу до персональних даних третіх осіб визначається умовами згоди суб'єкта персональних даних, наданої володільцю персональних даних на обробку цих даних, або відповідно до вимог закону	Порядок доступу до персональних даних третіх осіб визначається умовами згоди суб'єкта персональних даних, наданої володільцю персональних даних на обробку цих даних, або відповідно до вимог закону. Порядок доступу третіх осіб до персональних даних, які знаходяться у володінні розпорядника публічної інформації, визначається Законом України «Про доступ до публічної інформації»
ч. 11 ст. 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р. № 3038-VI	
Загальна доступність матеріалів генерального плану населеного пункту забезпечується шляхом його розміщення на веб-сайті органу місцевого самоврядування та у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, а також у загальнодоступному місці у приміщенні такого органу, крім частини, що становить державну таємницю та належить до інформації з обмеженим доступом відповідно до законодавства. Зазначена частина може включатися до складу генерального плану населеного пункту як окремий розділ	Матеріали генерального плану населеного пункту не можуть містити інформацію з обмеженим доступом та бути обмеженими в доступі. Загальна доступність матеріалів генерального плану населеного пункту забезпечується шляхом його розміщення на веб-сайті органу місцевого самоврядування та у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, а також у загальнодоступному місці у приміщенні такого органу. Матеріали генерального плану населеного пункту надаються за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
абз. 1 ч. 7 ст. 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р. № 3038-VI	
Загальна доступність матеріалів детального плану території забезпечується шляхом його розміщення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у місцевих друкованих засобах масової інформації, а також у загальнодоступному місці у приміщенні такого органу, крім частини, що належить до інформації з обмеженим доступом відповідно до законодавства. Зазначена частина може включатися до складу детального плану території як окремий розділ	Матеріали детального плану території не можуть містити інформацію з обмеженим доступом та бути обмеженими в доступі. Загальна доступність матеріалів детального плану території забезпечується шляхом його розміщення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у місцевих друкованих засобах масової інформації, а також у загальнодоступному місці у приміщенні такого органу. Матеріали детального плану території надаються за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»

ч. 6 ст. 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. № 3166-VI	
Всі накази міністерства оприлюднюються державною мовою на офіційному сайті міністерства	Всі накази міністерства оприлюднюються державною мовою на офіційному сайті міністерства в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації» . Проекти наказів міністерства, які мають нормативно-правовий характер, оприлюднюються на офіційному веб-сайті міністерства відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», крім випадків виникнення надзвичайних ситуацій та інших невідкладних випадків, передбачених законом, коли такі проекти актів оприлюднюються негайно після їх підготовки
ч. 4 ст. 23 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. № 3166-VI	
Такої норми не було	Накази центрального органу виконавчої влади підлягають обов'язковому оприлюдненню відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»
ч. 4 ст. 3 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII	
Кабінет Міністрів України регулярно інформує громадськість через засоби масової інформації про свою діяльність, залучає громадян до процесу прийняття рішень, що мають важливе суспільне значення. Прийняття Кабінетом Міністрів України актів, що містять інформацію з обмеженим доступом, можливе лише у випадках, визначених законом, у зв'язку із забезпеченням національної безпеки та оборони України. Всі акти Кабінету Міністрів України підлягають обов'язковому оприлюдненню, крім тих, що містять інформацію з обмеженим доступом	Кабінет Міністрів України регулярно інформує громадськість через засоби масової інформації про свою діяльність, залучає громадян до процесу прийняття рішень, що мають важливе суспільне значення. Прийняття Кабінетом Міністрів України актів, що містять інформацію з обмеженим доступом, можливе лише у випадках, визначених законом, у зв'язку із забезпеченням національної безпеки та оборони України. Акти Кабінету Міністрів України підлягають обов'язковому оприлюдненню відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» . Проекти нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України оприлюднюються в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації», крім випадків виникнення надзвичайних ситуацій та інших невідкладних випадків, передбачених законом, коли такі проекти актів оприлюднюються негайно після їх підготовки
абз. 2 ч. 2 ст. 47 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII	
Такої норми не було	Секретаріат Кабінету Міністрів України забезпечує відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» розгляд та надання відповідей на запити, що надходять до Кабінету Міністрів України

Звісно, у цьому матеріалі ми не маємо змоги проаналізувати всі зміни, яких зазнали нормативно-правові акти у зв'язку з набуттям чинності Законом № 1170. Але найцікавіші, на погляд редакції, зміни нами були висвітлені.

Також відтепер не варто забувати про нові вимоги щодо оприлюднення інформації. Таке повинно відбуватися на веб-сайтах органів публічної влади. Пам'ятайте: на законодавчому рівні встановлено, що такий веб-сайт органу влади має

бути «офіційним». Відтак, кожен орган публічної влади, який до цього часу ще не визначив, який саме сайт є його офіційним, повинен прийняти рішення (розпорядження, наказ тощо) з метою визначення у ньому, що певний веб-сайт є офіційним (вказівкою на доменну адресу, для органів виконавчої влади це доменна адреса сайту в сегменті .gov.ua, для органів місцевого самоврядування такий сайт та адреса мають бути визначені за їх рішенням).

Крім того, нагадаємо: для забезпечення роботи офіційного веб-сайту органу публічної влади потрібно прийняти (внести зміни) до акта, який стосується його функціонування. Багато корисного з питань ведення такого сайту можна отримати, ознайомившись із постановою Кабінету Міністрів України «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» від 04.01.2002 р. № 3. До речі, у цьому акті вказано на те, що структура, дизайн та регламент функціонування веб-сайту визначаються керівником виконавчої

влади відповідно до вимог цього Порядку. Відповідальний за створення і супроводження веб-сайту призначається керівником відповідного органу виконавчої влади. І хоча ця постанова є рекомендаційною для органів місцевого самоврядування, таке рішення та порядок функціонування офіційного веб-сайту місцевої ради може бути прийняте як через рішення ради, так і виконавчими органами, створеними при такій раді. Але пам'ятайте: для виконання вимог чинного законодавства з питань забезпечення права на отримання інформації офіційні сайти повинні функціонувати у кожному органі.

Тож вивчайте, порівнюйте наведену у цьому матеріалі інформацію та пам'ятайте: якщо раніше можна було казати про те, що норми законів № 2939 та № 2657 містили лише директивні вимоги, то відтепер за невиконання вимог нормативно-правових актів з питань доступу до інформації введена юридична відповідальність. Тож не наражайте себе на неприємності.

ОНЛАЙН-КАТАЛОГ

періодичних видань від Видавництва «ФАКТОР»

id.factor.ua – це:

- ✓ повна інформація про видання
- ✓ анонси «свіжих» номерів
- ✓ онлайн-купівля періодичних видань
- ✓ вигідні акції та пропозиції

Книга «Енциклопедія працівника кадрової служби»

Рос. мовою, 544 с., ф. А4

Це видання є повним практичним посібником з ведення кадрової роботи та організації праці на підприємстві. У додатках до книги подано необхідні нормативно-правові акти трудового законодавства.

Інтернет-магазин
market.factor.ua

Книга-поштою:
(057) 717-52-71, 717-51-42

Довідкова інформація:
(057) 719-49-45